

Mitä jos?

- käytännön vinkkejä pulmatilanteisiin

Jokaiselle nuorelle jaetaan lappu, jossa on kuvattuna jokin alla olevista tilanteista. Nuoret voivat pohtia joko yksin tai ryhmässä, miten he toimisivat kyseisessä tilanteessa. Neuvot jaetaan ryhmässä ja keskustellaan eri vaihtoehdoista. Keskustelkaa ryhmässä eri vaihtoehdoista.

Mistä saan takuuvuokrarahat uuteen kämppään?

Pesukone hajos. Pitäis saada uusi, mutta tilillä ei oo yhtään rahaa.

Vuokranmaksu on huomenna ja tilillä on 20 €. Palkka tulee vasta 2 viikon päästä. Mitä teen?

Kaverit on lähdössä ulos. Ne pyysi mua mukaan, mut mulla ei olis yhtään rahaa...

Kaveri lainas multa 2 kuukautta sitten 100€, mutta ei oo maksanu velkaa vielääkään takas!

Lähdin viikonlopuksi Tallinnaan ja kaveri jäi asuun mun vuokratämppään. Takas tultuani kämpässä oli hajoitettu väliovi. Kuka maksaa?

Puhelinlaskun eräpäivä on ylihuomenna, mut mulla ei ole varaa maksaa sitä. Saan palkan vasta 3 viikon päästä ja oon pa.

Aloitin uuden työn ja palkkani nousi. Parin kuukauden ajan käyttötilille on jäänyt rahaa säästöön. Mihin mulla kannattaisi ne laittaa?

Uus taulutelkka polttelis! Mut auton tuulettajanhihna vinkuu...

Hain avopuolison kanssa asuntolainaa, mutta pankki ei myöntänyt sitä meille. Miksi?

Mitä jos? -tehtävän lisämateriaali ohjaajalle

Mistä saan takuuvuokra rahat uuteen kämppään?

- Säästäminen kannattaa aloittaa ajoissa. Vanhemmilta laina? Kannattaisiko kysyä sosiaalitoimesta? Pikavippiä ei kannata ottaa.

Kaverit on lähdössä ulos. Ne pyysi mua mukaan, mut mulla ei olisi yhtään rahaa...

- Voisitko ehdottaa jotain muuta yhteistä tekemistä tai olla lähtemättä? Jos pikavippi houkuttaa, se kannattaa jättää ottamatta. Jos on "pakko" lähteä, lainaa mieluummin kaverilta tai sukulaisilta. Harkitse kuitenkin ensin ja varmista, että sinulla on varaa maksaa takaisin ja milloin voit maksaa takaisin. Merkitse velka itsellesi ylös/Merkitkää velka yhdessä ylös.

Vuokranmaksu on huomenna ja tilillä on 20 €. Palkka tulee vasta 2 viikon päästä. Mitä teen?

- Ota yhteyttä vuokranantajaasi heti. Tällöin voidaan miettiä maksusuunnitelmaa tai eräpäivän joustoa. Eräpäivän jousto onnistuu vain, jos vuokralainen ilmoittaa maksuongelmista ennen eräpäivää vuokranantajalle. Kouluttaja, korosta vuokran tärkeyttä ja ennakointia sekä rahankäytön suunnittelua. Voidaan käydä läpi Miten selvitan vuokravelkani -materiaalin NAL:n verkkosivuilta.

Uus telkka polttelis! Mut auton tuulettajanhihna vinkuu...

- Miksi se polttee? Onko vanha tv rikki ja tarvitset joka tapauksessa uuden? Kumpi on sinulle tärkeämpi, toimiva auto vai telkkari? Mieti todellinen tarve. Jos tv on pakko saada, käy tarkkaan läpi eri maksuvaihtoehdot ja vertaile hintoja. Osamaksukaupoissa on yleensä korkeat korot ja kulut, vaikka erät ovatkin suhteessa pieniä. Kannattaisiko yrittää löytää jostain toimiva, vähän käytetty telkkari? Käytetyn tavaran ostossa kannattaa olla erityisen tarkka, ettei saa toimimatonta ongelmajätettä kontolleen.

Puhelinlaskun eräpäivä on ylihuomenna, mutta mulla ei oo varaa maksaa sitä. Saan palkan vasta 3 viikon päästä ja oon peea.

- Laskua ei kannata jättää lojumaan laatikon pohjalle, jossa se kertyy korkoa ja kulut lisääntyvät (viivästyskorko ja muistutuskulut 5 €/muistutus). Soita rohkeasti laskun lähettäjälle ja pyydä lisää maksuaikaa laskulle. Mitä laskulle tapahtuu, kun sitä ei maksa? Tässä voi näyttää esimerkin maksamatta jääneestä kännykkälaskusta. (Löytyy Kohti omaa kotia -yleisdioista)

Kaveri lainas multa kaks kuukautta sitten 100 €, mutta ei oo maksanu velkaa vielääkään takas!

- Vastaaviin tilanteisiin tulevaisuudessa mieti kannattaako lainaa kaverille rahaa. Onko kaveri luottamuksen arvoinen? Kuinka paljon harmittaa, jos et saa lainaa takaisin?

Pesukone hajos. Pitäis saada uusi, mutta tilillä ei oo yhtään rahaa.

- Selvitä, onko taloyhtiössäsi pesutupaa, jossa voisit pestä pyykit. Lisäksi voit yrittää löytää hyvän ja toimivan käytetyn pesukoneen, esim. sukulaisilta tai tori.fi:sta. Tarpeen tullen pyykit voi käydä pesemässä lähimmän kaverin tai sukulaisen luona. Mieti, kannattaako vanhaa konetta korjata tai hankkia uutta sen tilalle.

Lähdin viikonlopuksi Tallinnaan ja kaveri jäi asuun mun vuokratämpään. Takas tultuani kämpässä oli hajoitettu väliovi. Kuka maksaa?

- Vuokrasopimuksen allekirjoittanut on vastuussa asunnon kunnosta ja järjestyssääntöjen noudattamisesta, myös kavereiden osalta. Omille kavereille on hyvä kertoa, kuka on vastuussa asunnosta. Vuokralainen vastaa kaikesta, mitä asunnossa tapahtuu, tässä tapauksessa myös uuden välioven maksamisesta. Kannattaa kysyä ensin kaverilta, suostuuko hän maksamaan aiheuttamansa vahingon. Jatkossa kannattaa miettiä, jättääkö asuntoa jonkun toisen käyttöön valvomatta.

Aloitin uuden työn ja palkkani nousi. Parin kuukauden ajan käyttötilille on jäänyt rahaa säästöön. Mihin mun kannattaisi ne laittaa?

- Oletko miettinyt säästötiliä, sijoittamista tai eläkesäästämistä? Erilaisista säästö- ja sijoitusvaihtoehdoista kannattaa kysyä pankeista. Jokaisella kannattaisi olla edes pieni ”puskuriraha” yllättäviä menoja ja ”pahaa päivää” varten, mikä tuo taloudellista turvallisuutta.

Hain avopuolison kanssa asuntolainaa, mutta pankki ei myöntänyt sitä meille. Miksi?

- Olette voineet hakea tuloihin nähden liian isoa lainaa. Lisäksi usein pankit haluavat, että lainanhakijalla on säännölliset tulot. Voi olla, että jommallakummalla on mennyt luottotiedot, mistä johtuen pankki ei voi myöntää lainaa. Voit tarkistaa omat luottotietosi verkossa hintaan 19,95 €: <https://www.asiakastieto.fi/omatieto/fi> tai ilmaiseksi henkilötunnuksia vastaan käymällä Suomen Asiakastieto Oy:ssä os. Työpajankatu 10 A, Helsinki. Luottotiedot voi tarkistaa ilmaiseksi myös postittamalla tai lähettämällä sähköpostitse kirjallisen pyynnön Asiakastietoon, lue tarkemmat tiedot: <https://www.asiakastieto.fi/omatieto/fi/ukk#ch1-q218>.